

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **P. K.**, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod kaštany 245/10, Praha, proti žalovanému: **Hlavní město Praha**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 6. 2020, č. j. 11 A 119/2018 - 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Shora označeným rozsudkem Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) zamítl žalobu, kterou se žalobce v řízení podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“) domáhal určení nezákonnosti zásahu žalovaného spočívajícího v neodstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla (dále též „TPZOV“) ze zaparkovaného automobilu Volkswagen Polo, reg. zn. X (dále též „vozidlo“) v prostoru pěší zóny před obchodním centrem Palladium na náměstí Republiky v Praze dne 30. 3. 2018 na žádost žalobce.

[2] Městský soud v rozsudku zejména uvedl, že při posouzení důvodnosti podané žaloby vycházel z pojmového vymezení nezákonného zásahu obsaženého v § 82 s. ř. s., podle kterého každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (zásah) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, se může žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Soud neshledal, že by tvrzený zásah byl zásahem nezákonným. Podle městského soudu nebyly v daném případě splněny podmínky pro odstranění TPZOV na

základě žádosti žalobce. Městský soud poukázal na důvody, pro které lze TPZOV odstranit (§ 17a odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, dále též „zákon o obecní policii“) a dále na výklad tohoto ustanovení ze strany Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 As 412/2017 - 27. Dovedil, že zasahující strážníci Městské policie hl. města Prahy (dále též „strážníci“) postupovali v souladu s uvedeným ustanovením, resp. jeho účelem, v důsledku čehož nelze jejich postup považovat za nezákonný. Podle městského soudu nebyly splněny podmínky pro odstranění předmětného zařízení, neboť vedle žalobce i další osoba (M. Y. P., dříve známý pod svým rodným jménem M. O., dále jen „M. P.“), souběžně tvrdila, že vozidlo zaparkovala na daném místě, přičemž žádný z nich nebyl s to prokázat právní vztah k vozidlu. Městský soud nepřisvědčil ani dalším žalobním námitkám a žalobu proto podle § 87 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. Rozsudek městského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

II.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Podle stěžovatele městský soud pochybil, pokud neodstranění TPZOV nepovažoval za nezákonný zásah. Argumentace městského soudu neodpovídá dikci § 17a odst. 3 zákona o obecní policii. Zasahující strážníci měli TPZOV odstranit bez dalšího a nikoliv požadovat předložení osvědčení o registraci vozidla, resp. osvědčení o technickém průkazu (dále též „OTP“). Strážníkům muselo být zřejmé, že stěžovatel disponuje vozidlem po právu a neměli tak požadovat další podklady. Ostatně mohli si sami obstarat dostatečné prostředky k tomu, aby věc vyjasnili (např. mohli vyzvat k podání vysvětlení další přítomné osoby), neboť *„obecně lze říci, že kdo přichází k vozidlu, minimálně může vědět, kdo s tímto vozidlem přijel“*. I městský soud mohl tyto osoby vyslechnout, to však neučinil. Na základě shora uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Závěrem kasační stížnosti stěžovatel a jeho zástupce uvedli, že nesouhlasí s vyvěšením jejich osobních údajů na internet Nejvyšším správním soudem prostřednictvím webu tohoto soudu, resp. se zveřejněním neanonymizovaného rozhodnutí městského soudu a Nejvyššího správního soudu na témže webu.

III.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti stručné vyjádření, ve kterém uvedl, že nedošlo k porušení zákona. Skutkový stav byl náležitě zjištěn a současně došlo ke správnému posouzení právní otázky.

IV.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že původní rozsudek městského soudu ze dne 27. 8. 2019, č. j. 11 A 119/2018 - 23, byl na základě kasační stížnosti stěžovatele zrušen rozsudkem zdejšího soudu ze dne 6. 2. 2020, č. j. 7 As 317/2019 - 29, a věc byla vrácena

pokračování

městskému soudu k dalšímu řízení z důvodu procesních pochybení (tento rozsudek je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje). Městský soud následně vydal rozsudek ze dne 9. 6. 2020, č. j. 11 A 119/2018 - 55, kterým žalobu opětovně zamítl. Tento rozsudek napadl stěžovatel shora rekapitulovanou kasační stížností.

[7] Jelikož se jedná o opakovanou kasační stížnost v dané věci, vážil Nejvyšší správní soud nejprve její přípustnost z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[8] Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. také další výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Citované ustanovení tedy limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným a námitkám, které účastník řízení ve své první kasační stížnosti neuplatnil, ačkoliv je uplatnit mohl (v podrobnostech viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz). V nyní projednávané věci se jedná o případ, kdy bylo předchozí rozhodnutí městského soudu zrušeno z procesních důvodů. Ve světle výše citované judikatury je tedy kasační stížnost přípustná.

[9] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou. I podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze v kontextu všech zjištěných skutečností dovozovat, že neodstranění TPZOV z vozidla dne 30. 3. 2018 (v prostoru pěší zóny před obchodním centrem Palladium na náměstí Republiky v Praze) bylo nezákonným zásahem dle § 82 s. ř. s.

[10] Podle § 82 s. ř. s. *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*

[11] Judikatura správních soudů dovodila, že žaloba proti nezákonnému zásahu podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li zároveň splněny následující podmínky: stěžovatele musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a přitom byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Podmínka trvání zásahu, jejíž naplnění judikatura správních soudů taktéž požadovala, již v důsledku novelizace soudního řádu správního provedené zákonem č. 303/2011 Sb. dána není. Není-li splněna byť jen

jediná z takto kumulativně formulovaných podmínek důvodnosti ochrany podle § 82 s. ř. s., je nutno takovou ochranu odepřít a žalobu, která se jí domáhá, zamítnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, publ. pod č. 603/2005 Sb. NSS, dále viz rozsudek ze dne 6. 2. 2020, č. j. 2 As 79/2019 - 61).

[12] Městský soud uzavřel, že předmětný zásah není zásahem nezákonným. Postup zasahujících strážníků odpovídal smyslu § 17a odst. 3 zákona o obecní policii. Nejvyšší správní soud se s ním ztotožnil.

[13] Podle § 17a odst. 1, 3, 5 a 6 zákona o obecní policii: *(1) Strážník je oprávněn použit technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla, a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla, b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích, c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství jeho řidič není na místě přítomen. (3) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla se odstraní bez zbytečných průtahů po projednání přestupku příkazem na místě, po zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na místě ponechala, po provedení úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti takové osoby nebo po uhrazení nákladů provozovatelem podle odstavce 5. (5) Přiložení a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala, a nelze-li ji zjistit, na náklady provozovatele vozidla. Pokud došlo k přiložení technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla v rozporu s odstavcem 1, uhrazené náklady musí být neprodleně vráceny tomu, kdo je vynaložil. (6) Nepožádá-li nikdo o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla do 30 dní od jeho přiložení, je vlastník komunikace oprávněn po dohodě s obecní policií vozidlo na náklady jeho provozovatele odstranit. Povinnosti úhrady nákladů na odstranění vozidla se jeho provozovatel zproští, pokud prokáže závažné důvody, které mu znemožnily, aby před odstraněním vozidla požádal o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.*

[14] Nejvyšší správní soud se již zabýval výkladem shora označených ustanovení, resp. tím, za jakých podmínek lze z vozidla odstranit TPZOV. K tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 As 412/2017 - 27, z něhož zejména vyplývá, že primárním cílem umístění TPZOV je zjištění totožnosti osoby přestupce, resp. zajištění důkazu pro následné řízení o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, jelikož je řidič vozidla před odjezdem z místa přestupku zpravidla donucen požádat o odstranění TPZOV strážníka obecní policie. Účel přiložení technického prostředku je proto naplněn, pokud strážník obecní policie v důsledku zajištění vozidla spolehlivě zjistí totožnost toho, kdo vozidlo na místě ponechal. Tento přestupce, popř. provozovatel mohou při splnění podmínek uvedených v § 17a odst. 3 zákona o obecní policii žádat o odstranění TPZOV. O odstranění TPZOV může požádat i osoba odlišná od přestupce a provozovatele vozidla. Zákon takovému postupu výslovně nebrání a připouští jej i výkladové stanovisko Ministerstva vnitra č. 28 ze dne 13. 7. 2010 (které není pramenem práva, nicméně může být interpretačním vodítkem ohledně toho, jak bude veřejná správa dotčené zákonné ustanovení vykládat). Zákon pamatuje i na situaci, kdy o odstranění TPZOV nepožádá nikdo, v takovém případě dle § 17a odst. 6 zákona o obecní policii nepožádá-li nikdo o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla do 30 dní od jeho přiložení, je vlastník komunikace oprávněn po dohodě s obecní policií vozidlo na náklady jeho provozovatele odstranit. Nelze se však ztotožnit s tím, že by „o odstranění TPZOV mohla požádat kterákoliv osoba, tedy i ten, kdo

pokračování

nemá k vozidlu žádný vztah. Pokud by o odstranění mohl požádat i kterýkoliv „náhodný kolemjdoucí“, byl by oslaben základní smysl přiložení TPZOV, jelikož u takové osoby by nebylo možné předpokládat jakoukoliv její povědomost o tom, kdo vozidlo na místě zanechal. Požadavek na prokázání právního vztahu k vozidlu však na druhou stranu nemůže být přemrštěný. V zásadě by mělo postačovat, pokud se prokáže totožnost osoby a tato osoba na obecný dotaz strážníka tvrdí konkrétní právní vztah k vozidlu, má možnost s vozidlem fakticky disponovat (má klíče od vozidla) a strážník zároveň nemá o tvrzeném vztahu rozumnou pochybnost podepřenou konkrétními skutkovými okolnostmi.“

[15] V daném případě byly takové pochybnosti dány. Jak vyplývá z listin založených ve spisu a z následného dokazování provedeného městským soudem, k ponechání vozidla na předmětném místě (pěší zóna) se doznavy dvě osoby – stěžovatel a M. P., v důsledku čehož nemohli zasahující strážníci dospět k jednoznačnému závěru, kdo z uvedených osob byl pachatelem přestupku. Žádná z uvedených osob přitom nebyla jednoznačně schopna prokázat ani právní vztah k vozidlu. Za této situace nelze strážníkům vytýkat, že se rozhodli TPZOV na předmětném vozidle ponechat, resp. podmiňovat odstranění TPZOV prokázáním vztahu k vozidlu (např. předložením OTP). Takový postup nelze s ohledem na vzniklou situaci považovat za nezákonný zásah. Jednání zasahujících strážníků naplňovalo shora popsaný smysl a účel umístění TPZOV. Nutno dodat, že pochybnosti stran pachatele přestupku, právního vztahu k vozidlu atp. násobilo i chování stěžovatele a M. P. (k tomu viz městským soudem provedené dokazování, jehož výstupy stěžovatel nijak nezpochybnil). S ohledem na uvedené (zejména s ohledem na protichůdná tvrzení stěžovatele a další přítomné osoby – M. P.) se nejevilo jako účinné ani provedení formálního výslechu těchto osob, popř. dalších přítomných osob. To plně platí i pro řízení před městským soudem. Soud dodává, že z provedeného dokazování jednoznačně vyplynula opora pro závěr městského soudu, že zasahující strážníci se nedopustili nezákonného zásahu a další dokazování za tímto účelem bylo nadbytečné (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2012, č. j. 2 As 102/2011 - 121, ze dne 28. 8. 2015, č. j. 2 As 43/2015 - 51, či rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01, ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03, ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. II. ÚS 418/03, ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05, ze dne 24. 7. 2014, sp. zn. IV. ÚS 714/13, ze dne 14. 11. 2002, sp. zn. III. ÚS 285/02, ze dne 12. 11. 2013, sp. zn. I. ÚS 1215/11 atp.). Nejvyšší správní soud dodává i to, že z ničeho nevyplývá, že by požadavek na prokázání právního vztahu k vozidlu byl v dané věci nepřiměřený. Podle názoru Nejvyššího správního soudu odpovídal okolnostem dané věci. Jako zcela nepřípadné pak soud hodnotí tvrzení stěžovatele, že ten „*kdo přichází k vozidlu, minimálně může vědět, kdo s tímto vozidlem přijel*“. Okolo vozidla se mohla v dané (frekventované) oblasti pohybovat řada lidí, přičemž zcela jistě není účelné vyslýchat všechny takové osoby. Ani na základě žádné další argumentace uvedené v kasační stížnosti neshledal Nejvyšší správní soud důvod ke zrušení rozsudku městského soudu. Jádrem věci posoudil městský soud zcela správně. Nejvyšší správní soud se s ním tedy ztotožnil v tom, že předmětný zásah nelze v kontextu všech zjištěných skutečností považovat za nezákonný zásah. Jak přitom vyplývá ze shora uvedeného judikatury Nejvyššího správního soudu, není-li splněna byť jen jediná podmínka uvedená v § 82 s. ř. s., je nutno takovou ochranu odeprít a žalobu, která se jí domáhá, zamítnout (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 As 1/2005 - 65, ze dne 6. 2. 2020, č. j. 2 As 79/2019 - 61 atp.).

[16] Městský soud proto nepochybil, jestliže předmětné žalobě nevyhověl. Nejvyšší správní soud neshledal v rozsudku městského soudu ani žádné vady, pro které by bylo nutno jeho rozhodnutí zrušit (viz např. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[17] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ve věci Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[18] K nesouhlasu stěžovatele a jeho zástupce se zveřejněním osobních údajů na internetu soud odkazuje na svou judikaturu, ve které se takovými požadavky již opakovaně zabýval a neshledal je opodstatněnými. Viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2020, č. j. 1 As 484/2019 - 32, ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 383/2017 - 46, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 10 As 321/2017 - 38, ze dne 5. 3. 2020, č. j. 1 As 36/2019 - 34, ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017 - 16, ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2019 - 40, ze dne 4. 3. 2020, č. j. 9 As 332/2019 - 34, či ze dne 21. 4. 2020, č. j. 9 As 24/2020 - 30.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Ostatně žádné náklady ani nepožadoval.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. listopadu 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu